

Pandemi Döneminde Öğretmenlerin Psikolojik Durumları

Ali Cülha¹

Halil Atlı²

Ümit Doğan³

Özet: Bu çalışmada, pandemi döneminde öğretmenlerin psikolojik durumlarını ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırmanın amacı çerçevesinde öğretmenlerin psikolojik durumlarının pandemi sürecinde nasıl etkilendiği ve bu doğrultuda öğretmenlere ne tür destekler sağlanabileceği sorusuna yanıt aranmıştır. Araştırma nitel bir araştırma olup nitel araştırma desenlerinden durum çalışması deseninde tasarlanmıştır. Çalışma grubunda 32 öğretmen yer almıştır. Veri toplama sürecinde katılımcılarla görüşmeler yapılmış, bu bağlamda çalışmada, araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmanın verileri dünya genelinde yaşanan pandemi nedeniyle elektronik ortamda toplanmıştır. Araştırmanın verileri içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Araştırmada pandemi dönemiyle birlikte uzaktan öğretim faaliyetlerinin gerçekleşmesiyle öğretmenlerin yaşamlarının bu durumdan etkilendiği, bu dönemde destek ihtiyacı hissettikleri ve psikolojik durumlarının olumsuz etkilendiğine yönelik bulgular elde edilmiştir. Araştırmada sonuç olarak pandemi döneminde öğretmenlerin kendi psikolojik hallerini daha çok negatif psikolojik kavramlarla açıkladıkları ve öğretmenlerin bu manada desteğe ihtiyaçları olduğu ortaya çıkmıştır. Pandemi sonrası da etkileri hissedilebilecek bu istenmeyen psikolojik durumların iyileştirilmesi ve öğretmenlere gerekli desteklerin verilmesi önemli görülmektedir.

AnahtarKelimeler: Uzaktan Öğretim, Pandemi, Psikoloji, Öğretmen

Type / Tür:

Research /Araştırma

Received / Geliş Tarihi:

1 Eylül 2021

Accepted / Kabul Tarihi:

22 Ekim 2021

Page numbers / Sayfa no:

85-101

Suggested APA (7th) Citation (English) / Önerilen APA (7) Atıf Biçimi (Türkçe):

Cülha, A., Atlı, H., & Doğan, Ü. (2021). Psychological status of teachers during the pandemic Period. *KSU Journal of Education*, 3(2), 83-99.

Cülha, A., Atlı, H., & Doğan, Ü. (2021). Pandemi döneminde öğretmenlerin psikolojik durumları. *KSÜ Eğitim Dergisi*, 3(2), 83-99.

¹ MEB, Şanlıurfa Bilim ve Sanat Merkezi, Türkiye

² MEB, Gebze İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, Kocaeli, Türkiye

³ MEB, Karapürçek İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, Sakarya, Türkiye

Psychological Status of Teachers During the Pandemic Period

Abstract

In this study, it was aimed to reveal the role of teachers' psychological state during the pandemic period. In accordance with the purpose of the study, an answer was sought to the question of how the psychological state of teachers was affected during the pandemic period and what kind of support could be provided to teachers at this point. The research is a qualitative research and was designed as a case study pattern, one of the qualitative research designs. There are 32 teachers in the study group. The research was carried out by interview method and a structured interview form developed by the researchers was used. The data of the research were collected electronically, as the education continued through distance education due to the worldwide pandemic. The data of the research were analysed by content analysis method. According to the research, with the realization of distance education activities with the pandemic period, the life patterns of the teachers were affected by this situation, they felt the need for support during this period and their psychological status was adversely affected. As a result of the research, it was revealed that the psychological state of the teachers was not very acceptable during the pandemic period, that the teachers explained their psychological state with negative psychological concepts and that teachers needed support in this sense. It is important to heal these undesirable psychological conditions, the effects of which can be felt after the pandemic, and to provide the necessary support.

KeyWords: Distance Education, Pandemic, Psychology, Teacher

Giriş

Dünya geneline yayılan Covid-19 salgını, 2020 yılı mart ayında Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandemi olarak ilan edilmiştir. Pandeminin ilan edilmesiyle çoğu ülkede yüz yüze eğitim faaliyetlerine ara verilmiş, uzaktan öğretim faaliyetleri acil olarak uygulanmaya başlanmıştır (Aliyyah vd., 2020; Amram & Davidovitch, 2021; Aytacı, 2021; Bozkurt, 2020; Bozkurt & Sharma, 2020; Chang & Satako, 2020; Engzell vd., 2020; Gupta & Goplani, 2020). Zira bu süreçte öğretmenlerin rolleri farklılaşmış, önemleri daha da belirginleşmiş ve görevleri artmıştır. Uzaktan öğretim faaliyetlerinde de yüz yüze eğitimde olduğu gibi öğretmenler önemli bir aktör olarak görülmekte ve öğrencilerin öğrenmelerine rehberlik etmektedirler (OECD, 2020). Pandemi nedeni ile eğitsel faaliyetlerdeki ani ve beklenmedik değişiklik, öğrenciler, ebeveynler ve öğretmenler için birtakım zorlukları da beraberinde getirmiştir (Beattie vd., 2021; Rapanta vd., 2020). Öğretmenler bu süreçte mevcut birikimlerinin dışında yeni teknolojilere ve öğretim yöntemlerine ihtiyaç duymuşlar, konfor alanlarının dışına çıkmak zorunda kalmışlardır. Bu değişikliklere ayak uydurma sürecinde öğretmenlerin psikolojilerinin etkilenebileceği göz ardı edilemeyecek bir durumdur (Khanna & Kareem, 2020). Zira pandemi döneminde toplumda korku, stres, kaygı ve öfke gibi duyguların daha fazla yaşandığı, depresif bozuklukların daha sık görüldüğü (Bekaroğlu & Yılmaz, 2020) göz önüne alındığında toplumda önemli bir yere sahip olan öğretmenlerin de bu gerçeklikten uzak olmayacakları düşünülmektedir. Bu nedenle de öğretmenlerin bu dönemdeki psikolojik durumlarının ve uzaktan öğretim ile ilgili diğer deneyimlerinin araştırılması önemli konular olarak görülmektedir (Karadeniz & Zabcı, 2020). Bu bilgilerden hareketle araştırmanın pandemi döneminde gerçekleştirilen uzaktan öğretim faaliyetleriyle

birlikte öğretmenlerin psikolojik durumlarına dikkat çekme noktasında önemli olduğu söylenebilir.

Pandemi döneminde eğitim faaliyetleri ile ilgili birçok çalışma yapılmıştır. Bu çalışmalarda daha çok uzaktan öğretimle ilgili öğretmenlerin deneyimleri, yaşanan sorunlar, algılar, bakış açıları gibi konulara odaklanılmıştır (Beattie vd., 2021; Canpolat & Yıldırım, 2021; Demir & Özdaş, 2020; Fauzi & Khusuma, 2020; Jones & Kessler, 2020; Kraft vd., 2020; Mukhter & Chowdhary, 2020; Niemi & Kousa, 2020). Bu araştırma, ilgili süreçte öğretmenlerin psikolojik durumlarına odaklanmıştır. Pandemi döneminde öğretmenlerin psikolojileri ile ilgili olarak uluslararası bağlamda Kosir vd. (2020) ve De Klerk vd. (2021) tarafından yapılan çalışmalar öne çıkmaktadır. Kosir vd., öğretmenlerin pandemi döneminde iş hayatı ile ilgili streslerinin yordayıcılarını nicel yöntemlerle analiz ederek ortaya koymaya çalışmışlardır. De Klerk vd. ise Covid-19 döneminde kırsal bölgedeki öğretmenlerin sosyal duygusal durumlarının refahlarına katkısına odaklanmışlardır. Ulusal bağlamda ise Karadeniz ve Zabcı (2020) tarafından gerçekleştirilen bir araştırma dikkat çekmektedir. Karadeniz ve Zabcı (2020), pandemi döneminde uzaktan öğretim sürecinin öğretmenler üzerindeki etkilerini değerlendirmişler, öğretmenlerin iyi oluşları ile algıladıkları stres arasındaki ilişkiye yoğunlaşmışlardır. Bu çalışmada ise pandemi döneminde gerçekleştirilen uzaktan öğretim faaliyetlerinin öğretmenlerin psikolojik durumlarını etkilemedeki rolünün nitel veri toplama süreçleri eşliğinde derinlemesine ortaya çıkarılması hedeflenmiştir. Bu bağlamda araştırmanın diğer araştırmalardan farklılaşarak alanyazına ve uygulamaya katkı sunacağı öngörülmektedir.

Uzaktan Öğretim

Uzaktan öğretim, fiziksel olarak birbirlerinden uzakta bulunan öğrenenler ile öğretmenlerin planlı ve yapılandırılmış bir biçimde çeşitli iletişim kanalları aracılığıyla bir araya gelmesiyle gerçekleştirilen bir modeldir (Saykılı, 2018). Dünyada ortaya çıkan yenilikler ve teknolojik gelişmelerin de katkısıyla toplumun ihtiyaçlarına göre yaygınlaşmıştır (Süğümlü, 2021). Etkili uygulandığında uzaktan öğretimin hem acil durumlarda hem de rutin zamanlarda yüz yüze eğitime destek noktasında faydalarını göz ardı etmemek daha doğru bir yaklaşımdır. Okulların kapatılmasının gerektiği acil durumlarda, öğretim faaliyetlerinin devamlılığını sağlamak, akademik becerileri kazandırmayı sürdürmek için mevcut olanaklar ölçüsünde en mantıklı yol olarak görülmektedir. Uzaktan öğretim rutin zamanlarda da öğrencileri bağımsız öğrenme ve bireysel sorumluluk alma konusunda destek sağlayabilir (Amram & Davidovitch, 2021).

Uzaktan öğretim, geleneksel olarak yapılan yüz yüze öğretimden farklı, kendi doğasıyla örtüşen özellikler ihtiva eder. Öğrencilerin gelişimleri ve ihtiyaçlarının farkedilmesi, yüzyüze öğretimin gerçekleştiği sınıflardakine göre daha zordur. Bu süreçte öğretmenler, öğrencilerin öğrenme biçimlerini, derecelerini ve gereksinimlerini farkedecek ve bunları karşılayabilecek çeşitli yöntemlere ihtiyaç duyabilirler (Niemi & Kousa, 2020). Öğretmenlerin, daha önce deneyim sahibi olmadıkları ve yüz yüze öğretim faaliyetlerinden farklılaşan bu sistemde

görev ve sorumlulukları vardır. Bu noktada uzaktan öğretimin doğasıyla örtüşen öğretim yöntemleri, kullanılan eğitsel iletişim aracı, zaman yönetimi gibi yetkinlik ve becerilerin yanında öğretmenlerin motivasyonlarını etkileyebilecek sosyal ve psikolojik faktörler öne çıkmaktadır (Aliyyah vd., 2020).

Uzaktan Öğretim Faaliyetlerinde Öğretmenlerin Psikolojik Durumları

Pandemi dönemiyle birlikte okulların geleneksel yüz yüze eğitime ara vermesiyle öğretmenler uzaktan öğretim faaliyetlerine hızlı bir geçiş yapmak zorunda kalmışlardır. İletişim ve kişiler arası ilişkiler çoğu insan gibi öğretmenlerin de zihinsel sağlıklarını etkileyecek derecede değişmiştir. Öte yandan, uzaktan öğretim faaliyetleriyle ortaya çıkan iş yükü nedeniyle de öğretmenlerin daha fazla sıkıntı yaşadıkları sık sık dile getirilmektedir. Aile yaşamı, özel yaşam ve meslekî faaliyetler iç içe geçmiş, çalışma saatleri farklılaşmıştır. Neticede ani gelişen böyle bir duruma karşı öğretmenlerin hazırlıklı olduğunu söylemek güçtür (Aperribai vd., 2020). Bu süreçte öğretmenlerin benzersiz bir deneyim yaşadıkları, öğrencilerin ebeveynleriyle daha fazla iletişim gereksinimleri duydukları ve psikolojik desteğe ihtiyaç duydukları söylenebilir (Beattie vd., 2021). Zira yüz yüze gerçekleşen geleneksel eğitim faaliyetlerine ara verilip uzaktan öğretim faaliyetlerine ani geçiş yapılırca öğretmenler, öğretim faaliyetlerinin etkili bir şekilde gerçekleşmesine yönelik çabaları sırasında endişe, hayal kırıklığı, bunalma ve diğer birçok duyguyu daha belirgin hissetmeye başlamışlardır (Jones & Kessler, 2020). Bu literatür dikkate alındığında pandemi döneminde gerçekleştirilen uzaktan öğretim faaliyetlerinin, öğretmenlerin psikolojik durumlarında değişikliklere neden olabileceği öngörülebilir. Buradan hareketle araştırmada, pandemi döneminde öğretmenlerin psikolojik durumlarını ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırmanın amacı doğrultusunda “öğretmenlerin psikolojik durumlarının pandemi sürecinde nasıl etkilendiği ve bu doğrultuda ne tür destekler sağlanabileceği” sorusuna yanıt aranmıştır.

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu araştırma nitel araştırma desenlerinden durum çalışması deseninde tasarlanmıştır. Durum çalışması deseninde gerçekleştirilen çalışmalarda bir ya da birkaç durum derinliğine araştırılır (Yin, 2003). Durum ya da durumların araştırılmasında bütüncül bir yaklaşım benimsenir (Yıldırım & Şimşek, 2005).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu, Şanlıurfa ilinde bulunan okullarda görev yapan öğretmenlerden oluşmaktadır. Araştırmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılmıştır. Maksimum çeşitlilik örneklemeyle farklı grupların çeşitliliğine göre ortak görüşlerin ortaya çıkarılması hedeflenir (Yıldırım & Şimşek, 2008). Bu açıdan farklı okullarda görev yapmakta olan öğretmenler çalışma grubuna alınmıştır.

Araştırmadaki diğer örnekleme stratejisi ise ölçüt örnekleme stratejisidir. Amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yönteminde de katılımcıların araştırma konusu ile ilgili olarak bilgi sahibi olmaları gerekmektedir (Creswell, 2016). Bu amaçla 2020-2021 eğitim öğretim yılında Şanlıurfa ilinde görev yapan ve pandemi döneminde gerçekleştirilen uzaktan öğretim faaliyetlerinde aktif görev alan 32 öğretmen çalışma grubuna katılmıştır.

Tablo 1

Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Demografik Özellikleri

	Özellik	Sayı (N)
Cinsiyet	Kadın	19
	Erkek	13
	0-5 Yıl	7
Hizmet süresi	6- 10 yıl	8
	11-15 yıl	6
	16-20 yıl	6
	21 yıl ve üstü	5
Okul Kademesi	İlkokul	9
	Ortaokul	13
	Lise	10

Tablo 1’de görüldüğü üzere cinsiyet, hizmet süresi ve okul kademesi bağlamında her grupta yer alan öğretmenlerin görüş belirttiğini dolayısıyla çeşitlilik sağlandığını söylemek mümkündür.

Veri Toplama Aracı

Araştırmanın verileri nitel araştırmalarda yaygın olarak kullanılan görüşme yöntemi (Yıldırım & Şimşek, 2008) aracılığıyla toplanmıştır. Verilerin toplanmasında görüşülen bireye kendini ifade etme olanağı sunan (Büyüköztürk vd., 2012) yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formu, araştırmacılar tarafından geliştirilmiştir. İlgili alanyazın taranmış, alandaki okul müdürü, öğretmenler ve akademisyenler ile görüşmeler yapılarak bu görüşmelerden elde edilen bilgilere dayalı olarak sorular hazırlanmıştır. Daha sonra iki eğitim bilimleri uzmanından görüş alınarak bazı düzeltmeler yapılmıştır. Elektronik ortamda hazırlanan görüşme formu, pilot çalışması için Şanlıurfa’da görev yapan 3 öğretmene ulaştırılmış ve öğretmenler cevapları doğrultusunda ve 1 soru üzerinde bazı değişiklikler yapılarak forma son hali verilmiştir. Görüşme formunda yer alan sorular aşağıdaki gibi şekillenmiştir:

- 1- Pandemi sürecinin yaşamınıza yönelik etkileri nelerdir?
- 2- Psikolojik durumunuzu temel olarak nasıl tanımlarsınız?

3- Pandemi sürecinde öğretmenlere yönelik bir psikolojik destek sağlanması konusundaki düşünceleriniz nelerdir?

Bu soruların yer aldığı yarı yapılandırılmış görüşme formları elektronik ortamda oluşturulmuş ve etik kurul onayı için başvuru yapılmıştır. İnönü Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma Etik Kurulunun 03.06.2021 tarih ve 2021/11-9 sayılı Etik Kurul onayı ile birlikte veri toplama süreci başlamıştır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Nitel bir araştırmada veri toplamaya ilişkin e-posta mesajları, çevrimiçi görüşmeler veya klasik yüz yüze gibi farklı seçenekler mevcuttur (Creswell, 2016). Araştırmanın verileri bu görüş referans alınarak dünya genelinde yaşanan pandemi nedeniyle elektronik ortamda toplanmıştır. Bu noktada katılımcılara bir bağlantı adresi gönderilmiştir. Formun bağlantı adresi öğretmenlere okul yöneticileri vasıtasıyla ulaştırılmış ve formun öğretmenlerce gönüllülük esasına göre doldurulması istenmiştir. Soru formunu 39 öğretmen doldürmüştür. Doldurulan görüşme formları araştırmacılar tarafından önce bilgisayar ortamında değerlendirilmiş, tamamlanmayan, eksik bırakılan cevaplar elenmiştir. Toplamda 32 katılımcının cevapları değerlendirmeye alınmıştır.

Araştırmanın verileri, verilerin temelini oluşturan içeriklerinin özetlenmesi manasına gelen (Cohen vd., 2007) içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Araştırma kapsamında öğretmenlerin görüşleri analiz edilirken ilkokullarda görevli öğretmenler için (İÖ), ortaokul öğretmenleri için (OÖ), liselerde görevli öğretmenler için ise (LÖ) şeklinde kodlar verilmiş olup bulgularda öğretmenlerin görüşlerinden en ilgi çekici olanlara doğrudan yer verilmiştir.

Geçerlik ve Güvenirlik

Nitel araştırmalarda geçerlik ve güvenirlikle ilgili olarak pek çok perspektif mevcuttur. Bu perspektifler göz önüne alındığında bulguların doğruluğunu değerlendirme çabaları olarak tanımlanan geçerlik en doğru biçimde araştırmacı ve katılımcılar tarafından açıklanabileceği söylenebilir. Nitel araştırmalarda bu perspektifler ışığında geliştirilen geçerlik stratejileri yaygın olarak kullanılır (Creswell, 2016). Bu araştırmada akran incelemesi, üye kontrolü ve dış denetim stratejileri kullanılmıştır. Akran incelemesi noktasında araştırmanın verileri analiz edilirken her üç yazar tarafından ayrı ayrı analiz yapılmış, daha sonra karşılaştırmalı olarak değerlendirme yapılarak fikir birliği sağlanan tema ve kodların yer aldığı form oluşturulmuştur. Üye kontrolü ile ilgili olarak çalışma grubunda yer alan 3 katılımcıya bulgular sunulmuştur. Katılımcılar bulguların görüşlerini genel manada yansıttığını ve gerçekçi bulduklarını ifade etmişlerdir. Dış denetim noktasında ortak noktalardan hareket edilerek oluşturulan tema ve kodlar araştırmayla herhangi bir bağlantısı olmayan Eğitim Yönetimi alanında bir uzmanın görüşüne sunulmuştur. Uzmanın önerileri doğrultusunda son halini almıştır. Buradan hareketle araştırmanın geçerliğini arttırma noktasında bulguların anlamlı ve tutarlı bir bütün oluşturması hususunda birtakım çabaların olduğunu ifade etmek

gerekmektedir. Nitel araştırmalarda güvenilirlik ise katılımcıların cevaplarındaki tutarlılık anlamına gelmektedir. Bu noktada öne çıkan strateji kodlayıcılar arası görüş birliği stratejisidir (Creswell, 2016). Bu strateji kapsamında elde edilen veriler araştırmacının üç yazarı tarafından da ayrı ayrı analiz edilmiştir. Ayrı ayrı oluşturulan kodlar gözden geçirilmiş, değerlendirmeler yapılmış, hemfikir olunan kodlar oluşturularak görüş birliğine varılmıştır. Araştırmacılar kod uyumunu kontrol etmiş ve en son süreçte kodlayıcılar arası uyum % 92 olarak sağlanmıştır. Bu değer, görüş birliği sağlanan kod sayısının, görüş birliği ile görüş ayrılığı sayısının toplamına bölümüdür. Bölümün % 80 ve üzeri olması kabul edilebilir bir düzey olarak benimsenmektedir (Miles & Huberman, 1994). Bunun dışında görüşme formunda yer alan sorular açık ve net bir biçimde ifade edilmesi ve araştırmanın her aşamasında etik değerlere özen gösterilmesi de araştırmanın geçerlik ve güvenilirliğini artırma çabaları olarak değerlendirilebilir.

Bulgular

Bu bölümde araştırmanın amacı doğrultusunda katılımcılardan gelen görüşlerle şekillenen tema ve kodlara yer verilmiştir. Elde edilen tema ve kodlar, pandeminin öğretmenlerin yaşamına etkilerine, pandemi sürecinde öğretmenlerin psikolojik durumlarını tanımlamalarına ve pandemi sürecinde öğretmenlere yönelik psikolojik destek sağlanmasına ilişkin bulgular olmak üzere üç başlık altında sunulmuştur. Tablolar halinde verilen tema ve kodlardan sonra doğrudan alıntılarla da betimlenmiştir. İlk olarak pandeminin öğretmenlerin yaşamına etkilerine ilişkin bulgular Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2

Pandeminin Öğretmenlerin Yaşamına Etkilerine İlişkin Bulgular

Tema	Kod (f)
Etkileme	Mesleki yaşama etki (15)
	Yaşam düzenine etki (10)
	Psikolojik etki (7)

Tablo 2 incelendiğinde katılımcıların tamamının meslekî olarak pandeminin etkilerini hissettikleri görülmektedir. Pandemi sürecinde zaman zaman bazı sınıflar için alınan kararlar neticesinde yapılan kısmî zamanlı yüz yüze eğitimlerin dışında öğretim faaliyetleri genellikle uzaktan öğretim şeklinde olmuştur. Gerçekleştirilen uzaktan öğretim faaliyetlerinin etkisiyle öğretmenlerin ev, okul, sınıf ilişkisi, sistemsel sıkıntılar, altyapı ve motivasyon eksikliği gibi sıkıntılar yaşadıkları görülmüştür. Örneğin katılımcılardan İÖ 9: “Eskiden akşam planımız yapar, sabah okulumuza giderdik. Sonra hayatımıza kaldığımız yerden devam ederdik. Şimdi ne sabahımız belli ne de akşamımız. Evin odaları arasında gidip geliyoruz. Üstelik başlangıçta sistemsel çok problem yaşadık. İnternet sıkıntısını saymıyorum zaten”, OÖ 12: “Yüz yüze eğitimde hâkim ve alışkın olduğum bir düzenim vardı, uzaktan öğretim mesleki anlamda farklılaşmaya neden oldu. Teknolojik araçları kullanma noktasında çok yetersiz

olduğumu gördüm, çocuklarımdan bu noktada destek aldım” şeklinde görüş belirtmişlerdir. Tablo 2’de pandeminin öğretmenlerin yaşam düzenini büyük oranda etkilediği görülmektedir. Alınan tedbirlerle birlikte günlük yaşamın tamamında ev ortamında kalındığı için insanların yaşamları da genel anlamda değişime uğramıştır. Katılımcılardan LÖ 9: “Herkes gibi bizim de hayatımız değişti. Evimizde yemek, temizlik, genel yaşam saatleri hepten düzensizleşti. Benim ders saatlerim, evdekilerin işleri, çocukların dersleri acayip oldu, çok sık değişimler oluyor, plan kuramıyorum, bulaş riski var diye gidiş/gelişler olmadığı için de asosyalleştik sanki”, OÖ7 de “Yaşam düzenimiz değişti, normal zamanlarda evde iken aile fertleriyle vakit geçirirken pandemi ile birlikte işimiz de eve taşındı, ikisini bir arada ve birbirinden etkilenmeden yürütmek kolay değil tabi” ifadelerini kullanmışlardır. Tablo 2’deki son kodda görüldüğü üzere öğretmenlerin psikolojik olarak pandemiden etkilendiği görülmektedir. Öğretmenler stres, korku, endişe, gerginlik, umutsuzluk ve tükenmişlik şeklinde olumsuz psikolojik etkilenmeler yaşadıklarını beyan etmişlerdir. OÖ 5: “Her gün ölüm haberleri almak çok zor, bazı yakın akrabalarımdan da vefat eden oldu, çok zor bir süreç, her an bana da bulaşır stresle yaşıyorum, içeri tıkılmış gibi bir hisle yaşıyorum, üstelik gelecekte ne olabilir diye düşününce de kendimi umutlu da hissedemiyorum. Aşı konusu inşallah yaygınlaşır belki umudumuz yeşerir” şeklindeki görüşlerini dile getirirken, İÖ2: “Psikolojik anlamda kendimi yorgun ve bitkin hissediyorum, yaşanan belirsizlik ortamı gelecekle ilgili endişelerimi arttırıyor” ifadelerini kullanmıştır.

İkinci olarak pandemi sürecinde öğretmenlerin psikolojik durumlarını tanımlamalarına ilişkin bulgular Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3

Pandemi Sürecinde Öğretmenlerin Psikolojik Durumlarını Tanımlamalarına İlişkin Bulgular

Tema	Kod (f)
	Korku (8)
	Tükenmişlik (7)
	Yorgunluk (5)
Duygu Durumu	Endişe (4)
	Gerginlik (3)
	Sinirlilik (2)
	Kırılganlık (2)
	Ümitsizlik (1)

Tablo 3 incelendiğinde katılımcıların psikolojik durumlarını tanımlamada korku, tükenmişlik, yorgunluk, endişe, gerginlik, sinirlilik, kırılganlık ve ümitsizlik gibi istenmeyen olumsuz kavramları kullandıkları görülmektedir. Katılımcılardan İÖ4: “Bu süreçten ailem veya yakınlarımdan etkilenmeleri beni endişelendiriyor, korkutuyor. Bu durumda dünya ile ilgili işleri boş verme veya öteleme eğiliminde olabiliyorum, bu beni biraz da hassaslaştırıyor” derken, İÖ 2: “Bu süreç çok yorucu ve yıpratıcı oldu. Okuldan ve öğrencilerden uzak olmak gittikçe ümitsiz olmamıza neden oluyor”, OÖ 5: “Uzun süre evde kalma, uzaktan öğretimde etkili olamama düşüncesi ve ölüm sayıları beni gerginleştiriyor,

daha sinirli oluyorum”, OÖ6: *“Okul sosyalleşmemizde önemli bir araçtı, bu olanak şimdi yok, artık korkmadan dolaşmak ve sosyalleşmek istiyorum”*, LÖ 8: *“Benim eskiye döneceğimize dair pek bir ümidim yok, kendimi bu süreçten dolayı çok yorgun ve tükenmiş hissediyorum”* ve LÖ 4: *“Kendimi endişeli ve yorgun hissediyorum, yemek düzenimiz bile değişti, öğünler iç içe geçti”* ifadelerini kullanmışlardır.

Son olarak pandemi sürecinde öğretmenlere yönelik psikolojik destek sağlanmasına ilişkin bulgular Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4

Pandemi Sürecinde Öğretmenlere Yönelik Psikolojik Destek İhtiyacına İlişkin Bulgular

Tema	Kod (f)
Destek	Psikolojik Destek İhtiyacı (16)
	Zamana Bırakma (10)
	Psikolojik desteğe ihtiyaç olmaması (6)

Tablo 4 incelendiğinde katılımcıların yarısının psikolojik destek alma ihtiyacı hissettiğini söylemek mümkündür. Bazı öğretmenler doğrudan bir psikolojik destek almanın gerekli olduğunu belirtirken çoğu öğretmen psikolojilerini etkileyen olumsuz etmenlerin ortadan kaldırılması gerektiği yönünde görüş belirtmişlerdir. Bu doğrultuda görüş belirten İÖ 2: *“Etkilenmez olur muyuz, elbette zor bir süreçteyiz. Her gün ekranlarda ölüm sayıları veriliyor. Çevremizden, meslektaşlarımızdan vefat haberleri alıyoruz. Profesyonel birilerinden destek almak, onlarla konuşmak daha iyi gelecektir.”* ifadelerini kullanmıştır. LÖ 9: *“Bilindiği üzere bu süreçte eğitim öğretim faaliyetleri bilişim araçları aracılığıyla yapılmaya çalışıldı. Herkesin ailesinde tüm aile üyelerine yetecek kadar bilişim aleti yok. Öğretmenlere bu konuda doğrudan destek olunabilirdi.”* şeklinde görüş belirtmiştir. Bazı öğretmenler bu olumsuz durumun zamanla geçeceğini ve normale döneceklerine inandıklarını belirtmişlerdir. Zamana bırakma kodu altında değerlendirilebilecek katılımcı görüşlerinden OÖ 4: *“Biz durumu pandemi dolayısıyla yaşıyoruz. Yakın zamanda aşı çalışmalarısıyla genel durumun idare edilebilir bir konuma geleceğini düşünüyorum. Modern insanlar böyle bir süreci ilk defa yaşadıkları için biraz fazlaca kendilerini kaptırdılar. Başlarda biraz tedirgin olduk ama artık alıştık. Zaman ilerledikçe düzeleceği kanaatindeyim.”* ifadelerini kullanmıştır. Son olarak da altı katılımcı psikolojik desteğe ihtiyacı olmadığını ifade etmişlerdir.

Katılımcıların görüşlerinden yola çıkılarak oluşturulan temalar ve kodlara yukarıda değinildikten sonra bu temalar ve kodlar göz önüne alınarak tartışma yapılmış ve araştırmanın sonucu ortaya çıkmıştır.

Tartışma ve Sonuç

Pandemi döneminin öğretmenlerin psikolojik durumlarını etkilemedeki rolünü ortaya koymak amacıyla gerçekleştirilen bu araştırmada ilk olarak öğretmenlerin yaşamlarının bu durumdan etkilendiği bulgusu elde edilmiştir. İkinci olarak öğretmenlerin içinde buldukları psikolojik durumu korku, tükenmişlik, yorgunluk, endişe, gerginlik gibi istenmeyen psikolojik kavramlarla açıkladıkları görülmüştür. Son olarak öğretmenlerin psikolojik anlamda destek ihtiyacı belirttikleri görülmüştür. Bu bulgular birlikte ele alındığında birbirlerini destekledikleri düşünülmektedir. Bu durum, pandemi dönemiyle birlikte uzaktan öğretim faaliyetlerinin gerçekleşmesiyle öğretmenlerin yaşam düzenlerinin bu durumdan etkilendiği, bu dönemde destek ihtiyacı hissetmeleri ve bu ihtiyacın karşılanamamasıyla psikolojik durumlarının olumsuz etkilenebileceği şeklinde özetlenebilir.

Pandemi nedeniyle toplumların normal yaşantılarından uzaklaşmaları, ekonomik problemler, sağlıkla ilgili kaygılar ve çeşitli etmenlerin toplumda psikolojik manada izler bırakması muhtemeldir. Toplumun farklı kesimleri kendi yaşamlarıyla ilgili ani değişikliklerle karşı karşıya kalmışlardır (Bekaroğlu & Yılmaz, 2020). Okullar ve öğretmenler de neredeyse hiçbir uyarı veya hazırlık süresi olmaksızın aniden ve tamamen uzaktan öğretime geçmek zorunda kaldılar. Öğretmenlerin meslekleriyle ilgili rollerindeki bu ani değişim, salgının sağlık tehditleri ve ekonomik sonuçlarıyla birleştiğinde, öğretmenlerin çalışmaları için stresli ve zorlu bir sürecin başlamasına neden olmuştur (Niemi & Kousa, 2020; Kraft vd., 2020; Panisoara vd., 2020; Sokal vd., 2020). Öğretmenler, uzaktan öğretimi ellerinden geldiğince desteklemeye ve öğretim faaliyetlerini sürdürmeye çalışmışlardır. Bu olumlu tutumlara rağmen öğretmenlerin psikolojik durumlarının dikkate alınması gereklidir (Sokal vd., 2020). Zira öğretmenlerin stres, endişe, karamsarlık, kaygı gibi bazı psikolojik faktörleri daha sık yaşama noktasına geldikleri birçok araştırmada dile getirilmektedir (Niemi & Kousa, 2020; Kraft vd., 2020; Kosir vd., 2020;; Kundu & Bej, 2021; Panisoara vd., 2020; Sulaiman vd., 2021). Bu süreçte eğitim sistemlerinin bu dijital dönüşüme hazır olmadıkları ve öğretmenlerin teknolojik yeterlikler, bakanlık uygulamaları, değişen pedagojik ihtiyaçlar ve öğrencilerin bireysel ihtiyaçları gibi birçok zorlukla karşılaştığı bilinmektedir (Niemi & Kousa, 2020; Kundu & Bej, 2021; Kraft vd., 2020). Öğretmenlerin çoğunun uzaktan öğretim konusunda eğitilmiş olmadıkları göz ardı edilmemelidir. Evde iken gerçekleştirilen uzaktan öğretim faaliyetlerinin birtakım zorlukları vardır. En yaygın görülen zorluklardan biri teknolojik yeterlikle ilgili becerilerdir. Bu manada kendini yeterli bulan ve daha iyi yeterliğe sahip öğretmenlerin psikolojik olarak daha iyi durumda oldukları ortaya çıkmıştır (Khanna & Kareem, 2020; Kosir vd., 2020; Niemi & Kousa, 2020).

Pandemi döneminde gerçekleştirilen uzaktan öğretim faaliyetleriyle birlikte öğretmenlerin iş-yaşam dengesi kurmada güçlük yaşadıklarını söylemek mümkündür. Bu güçlüğü öğretmenlerin psikolojik durumlarını olumsuz etkilediğine yönelik bulgular dikkat çekicidir. Karadeniz ve Zabcı (2020) da uzaktan öğretim içeriği hazırlamaya yönelik bilgisizlik, dijital ve teknik yetersizlikler, özel hayatla iş yaşamının iç içe geçmesinden kaynaklanan

güçlüklerin öğretmenlerin psikolojileri üzerinde olumsuz etkilere neden olduğuna yönelik bulgulara ulaşmıştır. Bu noktada öğretmenlere sunulacak destekler oldukça değerli olabilmektedir. Örneğin teknolojik yeterliği olmayan bir öğretmenin çevrim içi ortamda ders yapması veya çocuğu olan bir öğretmenin evde çocuğuyla ilgilenmesinin yanında ders işleme kolay değildir (Khanna & Kareem, 2020; Kosir vd., 2020; Kraft vd., 2020; Niemi & Kousa, 2020). Bu süreçte bireysel ve toplumsal olarak psikolojik ve sosyal açıdan birtakım desteklere ihtiyaç duyabileceği göz önüne alınmalıdır (Bekaroğlu & Yılmaz, 2020). UNESCO (2020) da bu kritik dönemde öğrenme faaliyetlerinin devam etmesi hususunda mücadele eden öğretmenlerin stres altında olduklarını ve profesyonel olarak desteklenmeleri gerektiğinin altını çizmektedir. Böyle zorluklar karşısında okulların öğretmenlerine sunabildikleri destekler stres, endişe, gerginlik gibi negatif psikolojik halleri yaşamamak noktasında koruyucu bir faktör olarak değerlendirilebilir. Güçlü bir iletişim sürecinin güvenli, destekleyici, iş birliği içinde öğretmenlerin motivasyonlarını arttıracacağı ve etkili bir sürece yön vereceği söylenebilir (Kraft vd., 2020; Sulaiman vd., 2021). Teknolojik yeterliği olmayan öğretmenlerin yaşadıkları sıkıntılara (Alea vd., 2020) ya da iş-ev uyumu noktasında zorluk çeken öğretmenlere hem araçsal hem de duygusal destek sağlamak bu kritik dönemde fark yaratabilir (Kosir vd., 2020). Zira öğretmenlerin yaşadıkları negatif psikolojik durumun performanslarını dolayısıyla da öğrenme-öğretme süreçlerini olumsuz etkileyebileceği göz ardı edilmemelidir (Sulaiman vd., 2021). Öte yandan öğretmenlerin meslektaşlarıyla aktif iletişime ve deneyimleri paylaşma olanaklarına ihtiyaç duyduklarını söylemek mümkündür (Niemi & Kousa, 2020). Neticede öğretmenlerin Bakanlıktan, okullarından veya meslektaşlarından alacakları desteklerle bu yeni döneme uyum sağlamaları yaşadıkları negatif psikolojik durumun yönünü değiştirebileceği söylenebilir (Panisoara vd., 2020).

Araştırmada sonuç olarak pandemi döneminde öğretmenlerin psikolojik durumlarının toplumda da daha yaygın olarak görülen psikolojik rahatsızlıklarla (Bekaroğlu & Yılmaz, 2020) benzer durumda olduğu, öğretmenlerin kendi psikolojik hallerini daha çok negatif psikolojik kavramlarla açıkladıkları ve öğretmenlerin bu manada desteğe ihtiyaçları olduğu ortaya çıkmıştır. Pandemi sonrası da etkileri hissedilebilecek bu istenmeyen psikolojik durumların iyileştirilmesi (Sokal vd., 2020) ve gerekli desteklerin verilmesi önemli görülmektedir.

Sınırlılıklar ve Öneriler

Bu araştırmanın birtakım sınırlılığının olduğunu belirtmek yerinde olacaktır. Bu araştırmanın birinci sınırlılığı pandemi nedeniyle araştırma verilerinin elektronik ortamda toplanmasıdır. Her ne kadar katılımcılar ayrıntılı ve derin görüşler belirtse de nitel veri toplama süreçlerindeki yakınlık bu araştırmada gerçekleşmemiştir. İkincisi pandemi döneminde öğretmenlerin psikolojik durumları gibi evrensel bir problemin spesifik bir bölgede gerçekleştirilmiş olmasıdır. Son sınırlılık ise öğretmenlerin psikolojik durumlarında ailevi ve mesleki rollerinin etkili olabileceği ancak bunun ayırımının yapılamamasıdır.

Bu araştırmanın bulgularından hareketle politika yapıcılara ve uygulayıcılara yönelik

okullarda gerçekleştirilen tüm eğitsel süreçlerde öğretmenlerin psikolojik hallerini dikkate almaları ve bu psikolojik hali iyileştirmeye yönelik girişimlerde bulunmaları önerilebilir. Bu araştırmanın verileri pandeminin etkilerinin şiddetli hissedildiği bir dönemde toplanmıştır. Araştırmacılara pandemi sonrası veya pandeminin etkilerinin azaldığı dönemlerde benzer araştırmaların tekrarlanarak aradaki farkların incelenmesi önerilebilir.

Araştırmanın Etik İzinleri

Bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir. İnönü Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma Etik Kurulunun 03.06.2021 tarih ve 2021/11-9 sayılı Etik Kurul onayı alınarak araştırmanın verileri toplanmıştır.

Kaynakça

- Aliyyah, R. R., Rachmadtullah, R., Samsudin, A., Syaodih, E., Nurtanto, M., & Tambunan, A. R. S. (2020). The perceptions of primary school teachers of online learning during the COVID-19 pandemic period: A case study in Indonesia. *Journal of Ethnic and Cultural Studies*, 7(2), 90–109. <http://dx.doi.org/10.29333/ejecs/388>
- Amram, M. B., & Davidovitch, N. (2021). Teachers’ attitudes towards e-teaching during COVID-19. *Laplace em Revista*, 7(2), 13–32. <http://dx.doi.org/10.21125/edulearn.2021.2020>
- Aperribai, L., Cortabarria, L., Aguirre, T., Verche, E., & Borges, Á. (2020). Teacher's physical activity and mental health during lockdown due to the COVID-2019 pandemic. *Frontiers in Psychology*, 11, 2673. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.577886>
- Aytaç, T. (2021). The problems faced by teachers in Turkey during the COVID-19 pandemic and their opinions. *International Journal of Progressive Education*, 17(1), 404–420. <https://doi.org/10.29329/ijpe.2021.329.26>
- Beattie, M., Wilson, C., & Hendry, G. (2021): Learning from lockdown: Examining Scottish primary teachers’ experiences of emergency remote teaching. *British Journal of Educational Studies*, <https://doi.org/10.1080/00071005.2021.1915958>
- Bekaroğlu, E., & Yılmaz, T. (2020). COVID-19 ve psikolojik etkileri: Klinik psikoloji perspektifinden bir derleme. *Nesne*, 8(18), 573–584. <https://doi.org/10.7816/nesne-08-18-14>
- Bozkurt, A. (2020). Koronavirüs (Covid-19) pandemi süreci ve pandemi sonrası dünyada eğitime yönelik değerlendirmeler: Yeni normal ve yeni eğitim paradigması. *Açıköğretim*

- Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(3), 112–142.
<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1215818>
- Bozkurt, A., & Sharma, R. C. (2020). Emergency remote teaching in a time of global crisis due to CoronaVirus pandemic. *Asian Journal of Distance Education*, 15(1), i-vi.
<https://doi.org/10.5281/zenodo.3778083>
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Canpolat, U., & Yıldırım, Y. (2021). Ortaokul öğretmenlerinin COVID-19 salgın sürecinde uzaktan eğitim deneyimlerinin incelenmesi. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 7(1), 74–109. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1446616>
- Chang, G.C., & Satako, Y. (2020). How are countries addressing the Covid-19 challenges in education? A snapshot of policy measures.
<https://gemreportunesco.wordpress.com/2020/03/24/how-are-countries-addressing-the-covid-19-challenges-in-education-a-snapshot-of-policy-measures/>
- Cohen, L. Manion, L., & Morrison, K. (2007). *Research methods in education*. Routledge.
- Creswell, J. (2016). Veri Toplama (3. Baskıdan çeviri). S. B. Demir (Çev. Ed.). *Nitel araştırma yöntemleri: Beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve araştırma deseni*. Siyasal
- De Klerk, E. D., Palmer, J. M., & Modise, A. (2021). Re-prioritizing teachers' social emotional learning in rural schools beyond Covid-19. *Journal of Ethnic and Cultural Studies*, 8(2), 68–88. <http://dx.doi.org/10.29333/ejecs/563>
- Demir, F., & Özdaş, F. (2020). Covid-19 sürecindeki uzaktan eğitime ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi, Salgın Sürecinde Türkiye'de ve Dünyada Eğitim*, 273–292. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.775620>
- Engzell, P., Frey, A., & Verhagen, M. D. (2020). Learning inequality during the COVID-19 pandemic. <https://doi.org/10.31219/osf.io/ve4z7>
- Fauzi, I., & Khusuma, I. (2020). Teachers' elementary school in online learning of COVID-19 pandemic condition. *Journal Iqra' : Kajian Ilmu Pendidikan*, 5(1). 58–70.
<https://doi.org/10.25217/ji.v5i1.914>
- Gupta, A., & Goplani, M. (2020). Impact of COVID-19 on educational institution in India. *Purakala Journal U (CARE Listed)*, 31(21).
https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3679284
- Jones, A. L., & Kessler, M. A. (2020). Teachers' Emotion and identity work during a pandemic. *Frontiers in Education*. <http://doi.org/10.3389/feduc.2020.583775>

- Karadeniz, G., & Zabcı, N. (2020). Pandemi döneminde uzaktan eğitim veren öğretmenlerin çalışma koşulları ve algıladıkları stres ile psikolojik iyi oluşları arasındaki ilişki. *Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(22), 301–314.
<https://app.trdizin.gov.tr/makale/TkRBMk5EazFOU09/pandemi-doneminde-uzaktan-egitim-veren-ogretmenlerin-calisma-kosullari-ve-algiladiklari-stres-ile-psikolojik-iyi-oluslari-arasindaki-iliski->
- Khanna, R., & Kareem, J. (2021). Creating inclusive spaces in virtual classroom sessions during the COVID pandemic: An exploratory study of primary class teachers in India. *International Journal of Educational Research Open*, 2, 100038.
<https://doi.org/10.1016/j.ijedro.2021.100038>
- Košir, K., Dugonik, Š., Huskić, A., Gračner, J., Kokol, Z., & Krajnc, Ž. (2020). Predictors of perceived teachers' and school counsellors' work stress in the transition period of online education in schools during the COVID-19 pandemic. *Educational Studies*, 1–5.
<https://doi.org/10.31234/osf.io/gj3e5>
- Kraft, M. A., Simon, N. S., & Lyon, M. A. (2020). Sustaining a Sense of Success: The Importance of Teacher Working Conditions during the COVID-19 Pandemic. EdWorking Paper No. 20-279. Annenberg Institute for School Reform at Brown University.
- Kundu, A., & Bej, T. (2021). COVID 19 response: An analysis of teachers' perception on pedagogical successes and challenges of digital teaching practice during new normal. *Education and Information Technologies*, 1–24. <https://doi.org/10.1007/s10639-021-10503-5>
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis*. Thousand Oaks, Sage Publications
- Mukhter, I., & Chowdhary, R. (2020). Teaching during Covid-19: Teacher and students' experience. *Space and Culture, India*, 8(2), 25–35. <https://doi.org/10.20896/saci.v8i2.1068>
- Niemi, H. M., & Kousa, P. (2020). A case study of students' and teachers' perceptions in a Finnish high school during the COVID pandemic. *International Journal of Technology in Education and Science (IJTES)*, 4(4), 352–369.
DOI: <https://doi.org/10.46328/ijtes.v4i4.167>
- OECD (2020). A framework to guide an education response to the COVID-19 Pandemic of 2020. OECD Publishing
- Panisoara, I. O., Lazar, I., Panisoara, G., Chirca, R., & Ursu, A. S. (2020). Motivation and continuance intention towards online instruction among teachers during the COVID-19 pandemic: The mediating effect of burnout and technostress. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(21), 8002.

<https://doi.org/10.3390/ijerph17218002>.

Rapanta, C., Botturi, L., Goodyear, P., Guàrdia, L., & Koole, M. (2020). Online university teaching during and after the Covid-19 crisis: Refocusing teacher presence and learning activity. *Postdigital Science and Education*, 2(3), 923–945.

<https://doi.org/10.1007/s42438-020-00155-y>

Saykılı, A. (2018). Distance education: Definitions, generations, key concepts and future directions. *International Journal of Contemporary Educational Research*, 5(1), 2–17.

https://www.researchgate.net/publication/338825629_Distance_Education_Definitions_Generations_Key_Concepts_and_Future_Directions

Sokal, L., Trudel, L. E., & Babb, J. (2020). Canadian teachers' attitudes toward change, efficacy, and burnout during the COVID-19 pandemic. *International Journal of Educational Research Open*, 1, 100016. <https://doi.org/10.1016/j.ijedro.2020.100016>

Suğumlu, Ü. (2021). A case study on teaching Turkish through distance education. *International Journal of Psychology and Educational Studies*, 8(1), 174–190.

Sulaiman, T., Ibrahim, A., Motevalli, S., Wong, K. Y., & Hakim, M. N. (2021). Effect of e-evaluation on work motivation among teachers during the movement control order in COVID-19: the mediating role of stress. *Interactive Technology and Smart Education*, 18(3), 435–449. <https://doi.org/0.1108/ITSE-05-2020-0066>

UNESCO (2020). <https://en.unesco.org/news/teacher-task-force-calls-support-63-million-teachers-touched-covid-1>

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayınevi.

Yin, R. K. (2003). Designing case studies. *Qualitative Research Methods*, 1, 359–386.

Extended Abstract

Introduction

Considering that during the pandemic period, emotions such as fear, anxiety, stress and anger are experienced more and depressive disorders are seen more frequently (Bekaroğlu & Yılmaz, 2020), it is thought that teachers who have an important place in the society will not be far from this reality. For this reason, it is considered important to investigate the psychological state of teachers in this period and other experiences related to distance education (Karadeniz & Zabcı, 2020). Based on this information, it can be said that the research is important in terms of drawing attention to the psychological state of teachers together with the distance education activities carried out during the pandemic period. The aim of the study is determined as revealing the role of distance education activities carried out during the pandemic period in affecting the psychological state of teachers. During the pandemic period, many studies have been carried out on educational activities. These studies mostly focused on the experiences, problems, perceptions, and perspectives of teachers related to distance education (Beattie et al., 2021; Canpolat & Yıldırım, 2021; Demir & Özdaş, 2020; Fauzi & Khusuma, 2020; Jones & Kessler., 2020; Kraft et al., 2020; Mukhter & Chowdhary, 2020; Niemi & Kousa, 2020). This research focused on the psychological state of teachers in the relevant process. During the pandemic period, the studies of Kosir et al. (2020) and De Klerk et al. (2021) stand out in the international context regarding the psychology of teachers. Kosir et al. tried to reveal the predictors of teachers' work-related stress during the pandemic period by analyzing them with quantitative methods. De Klerk et al. focused on the contribution of the social emotional state of teachers in rural area to their welfare during the Covid-19 period. Draws attention to the effect of the pandemi on teachers, Karadeniz and Zabcı evaluated the effects of the distance education process on teachers during the pandemic period and focused on the relationship between teachers' perceived stress and their well-being. In this study, it is aimed to reveal the role of distance education activities carried out during the pandemic period in influencing the psychological state of teachers, accompanied by qualitative data collection processes deeply. In this context, it is predicted that the research will differ from other researches and contribute to the literature.

Method

This research was designed as a case study pattern which is one of the qualitative research designs. Maximum variation sampling, one of the purposive sampling methods, was used in the study. In the 2020-2021 academic year, 32 teachers working in Şanlıurfa and actively involved in distance education activities during the pandemic period participated in the study group.

In the study, a structured interview form developed by the researchers was used. The questions in the interview are formed as follows:

- 1- What are the effects of the pandemic period on your life?
- 2- How would you basically describe your psychological state?

3- What are your thoughts about providing psychological support to teachers during the pandemic process?

The data of the research were collected in electronic environment due to distance education in pandemic. In the research, the data were analyzed with the content analysis method.

Findings

The study was carried out to reveal the role of distance education in the pandemic in influencing the psychological state of teachers. Firstly, it was found that the lives of teachers were affected by this situation. Secondly, it was observed that teachers explained their psychological state with undesirable psychological concepts such as fear, burnout, fatigue, anxiety and tension. Finally, it was observed that teachers stated the need for psychological support. When these findings are taken together, it is thought that they support each other. In summary, practices in distance education affect the life patterns of teachers are affected by this situation, and their psychological state may be adversely affected when they feel the need for support during this period and this need cannot be met.

Conclusion, Discussion and Suggestions

As a result of the research, it was revealed that the psychological state of the teachers during the pandemic period is similar to the psychological disorders that are more common in the society (Bekaroğlu & Yılmaz, 2020), the teachers usually explain their psychological state with negative psychological concepts, and the teachers need support in this situation. It is considered important to improve these undesirable psychological conditions that can be felt after the pandemic (Sokal et al., 2020) and to provide the necessary support. Based on the findings of this research, it can be suggested that policy makers and practitioners take into account the psychological state of teachers in all educational processes in schools and take the initiative to improve this psychological state. The data of this research were collected when the effects of the pandemic were felt severely. It may be suggested that researchers can examine the differences by repeating similar studies after the pandemic period or in the periods when the effects of the pandemic are decreased.